

LIETUVOJ PLAKA NAUJO GYVENIMO PULSAS, SAKO VIDAUS REIKAL. MINISTERIS GEDVILA

Visuomenė Naujai Lietuvos Vyriausybei Reiskia Didelį Pasitikėjimą ir Padėką Už Poliusavimą Visų Politinių Kalinių

KAUNAS. — Lietuvos vidaus reikalų ministeris Gedvila pasakė sujudinančią kalbą didžiame masiniame susirinkime, kuris buvo suauktas birž. 19 d. pagerbt politinius kalinius, išlaisvintus iš kalėjimų ir koncentracijos stovyklų. Ministeris Gedvila, be kitko, sakė:

"Per beveik keturiolika metų šią šalį valdė dvarininkas iš Južaleno" (Smetonos dvaro). "Tas kraugeris dvarininkas pavertė mus, laisvus Lietuvos piliečius, į savo bėsmas ir komedijas. Ir tik ačiū didžiam mūsų kaimynui, Sovietų Sąjungai, kad mums pavyko nuverst neapkreipiamą plutokratišką šaltą, kuri spaudė mus per keturiolika metų.

(Čia iš minios pasipylė smarkūs dainų plojimai ir šauksmai sveikinant Sovietus).

"Dar tik kelios dienos tępsis, kai sugrįšime su jais ir naudotoja valdžia, bet jau šiandien mes matome, kaip gyvenimo pulsas pradeda plakti naująja gyvybe, kaip audringa srovė bėga krauju kraujagyslėmis mūsų tėvyne, kaip pradeda žydėti brangioji mūsų Lietuva.

"Aš sveikinu jus vardu veikiančio prezidento ir ministerio pirmininko ir vardu visos valdžios, ir linkiu jums didžios energijos, kūrybinio gabumo ir entuziazmo sukurti laisvą, darbingą Lietuvą.

"Tegyvuoja čempionai kovotojai už laisvę!

"Tegyvuoja Sovietų Sąjunga! Tegyvuoja Lietuva!"

Sveikinimo kalbas išlaisvintiems politiniams kaliniams taip pat sakė teisingumo ministeris Pakarklis, švietimo ministeris Venelova ir žemės ūkio ministeris Mickis.

SUSIRIKIMO REZOLIUCIJA
Susirinkimas vienbalsiai priėmė sekantį rezoliuciją:

"Mes išreiškiame padėką naujai vyriausybei, tikrąjį liaudies vyriausybę, kad ji patenkino karščiausių žmonių prašymą, būtent, paliusavo politinius kalinius.

"Visa pažangioji Lietuvos visuomenė pasitiki, kad naujoji vyriausybė bus tikra gyvenimo Lietuvoje žmonių nepriklausomybės, — kad ji užtikrins žmonių laisvę, kelti aukštą šalies gerovę ir stiprina draugiškus ryšius su mūsų didžiuoju kaimynu, Sovietų Sąjunga."

KOMUNISTŲ REIKALAVIMAI
STOCKHOLM, Švedija. — Lietuva, Latvija ir Estija priėmė komunistus teisėta, legalia partija.

Neoficialiai pranešama, jog Komunistų Partija Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje reikalauja, kad naujosios tų kraštų valdžios paimitų stambesnę pramonę ir valstybės rinkas, kad pedantų dvarų žemes bežemiams ir mažžemiams, kad įsteigtų žmonių armijas, kurios reikale kariuotės petys petin išvien su Raudonoji Armija.

BESARABIJA ir šiaurinė dalis Bukovinos, kurios perėjo Sovietų Sąjungos rankoms.

KAUNAS PRANEŠA

(ŠIE PRANEŠIMAI GAUTI PER LIETUVOS KONSULĄ NEW YORKE)

KAUNAS, birželio 25. — Pirmadienį, dalyvaudant 70,000 organizuotų kauniečių miniai, Kaune įvyko miškinis liaudies manifestacija pasveikinti Lietuvos liaudies vyriausybę, draugiškos SSSR atstovybę. Gausingi kalbėtojai reikė džiaugsmą dėl išvadavimo iš Smetonos tironijos, bei padėką Sovietų Sąjungai tautų vyriausybei už pagalbą, apsaugą ir reikalavimą tuč tuojau legalizuoti Lietuvos komunistų partiją. Ministrų Tarybos vardu ir sveikinimo atsakė Gedvila, išdėstydama vyriausybės pastangas kuriant naują laisvą darbo Lietuvą. Dekanozovas sveikinimo kalbą baigė: "Tegyvuoja SSSR Lietuvos draugystė, tegyvuoja laisva Lietuvos tauta. Manifestacija praėjo pavyzdinai, entuziastingai. Už gatvės aidėjo beskirstančių dainos.

KAUNAS, birželio 26. — Legalizuota komunistų partija. Įsteigta darbininkų milticija. Steigiamas Darbo Ministerija. Įsteigtas liaudies kultūros fondas. Darbo Rūmai numatomi profsąjungų centru. Kauno burmistras — Dr. Darnaus, Vilniaus — Antanas Krutulyš. Pakeliami apskrinių viršininkai, atleisti kalėjimų kapelionai. Vyriausybė iškilmingai pagerbė Nežmonioje Karčiove kapą.

Naujoji Lietuvos Valdžia Atima Žemę iš Spekuliantų ir Neaisingai Ją Gevusiu; Perveda Ją Dirbantiesiems

KAUNAS. — Naujoji Lietuvos vyriausybė užtikrina pilną neosavybę ir neliečiamybę žemės kiekvienam valstiečiui, kuris gyvena iš žemės dirbimo, kaip pareiškė žemdirbystės ministeris Mickis per radio birželio 24 d. žemės ūkio tarybos, kurios dirbimas yra jiems pragyvenimo šaltinis, bet ne tiems, kurie laiko žemę spekuliacijai.

Visa ta žemė, kurią iki šiol valdė ne žemdirbiai, taip pat žemė, kuri buvo įgyta teisėtai būdais, — visa tokia žemė bus atimta ir perversa valstiečiams žemdirbiams, kaip patvirtė naujoji Lietuvos vyriausybė.

Dabartiniai laikai įvyksta Lietuvoje skaidingai susirinkimai darbininkų, valstiečių ir intelektualų, ir jie per tuos susirinkimus sveikina naująją vyriausybę už žingsnius daromus žmonių naudai ir išreiškia gilų padėką Sovietų Sąjungai, kad jinei suteikė Lietuvai apsaugą.

ZUVO ITALIJS MARGALAS BALBO
ROMA, Liepos 1. — Perėję penktadienį orlaivio nelaimę žuvo Italijos mairšalas Italo Balbo, fašistų pionierius. Kartu žuvo dar 9 asmenys, jų tarpe keletas žymių italų vyrų.

NAUJOJI VYRIAUSYBĖ APVALO LIETUVĄ

VILNIUS. — Kasdien gyvenimas Lietuvoje darosi lengvesnis ir įdomesnis darbo laukdžiai. Tačiau visokie liudies priešai gaus "atpildą" už jų nusizengimus kraštui ir žmonėms.

Vidaus reikalų ministeris Gedvila energingai vykdo ministerio pirmininko parėdymą "apvalyti Lietuvą nuo 5-tos kolonos." Šiomis dienomis įvyko kratos pas kai kurios fašistų jaunimo organizacijos "Jaunosios Lietuvos" vardu. Kratos parėdė, kad tie fašistai ne tik gavo užmokesčių iš Smetonos, bet ir medalius bei kitas "vertingas dovanas" net iš Musolinio. Pas tuos fašistus buvo rasti laišukai gauti iš Berlyno, kai kuriais Lietuva, neminėtais klausimais.

Tuose laiškuose buvo pafestas Hitlerio globus galimumas Lietuvoje. Rasta daug ginklų ir spogstamosios medžiagos.

Iš rastos medžiagos paaiškėjo, kad "Jaunoji Lietuva" dirbo kartu su Augustinu Povilaitiu nazių darbu Lietuvoje, ir tos organizacijos vadas Benediktas Greblinas buvo gerai apmokytas nazių agentas.

Taip pat buvo suimta lenkų fašistinės organizacijos "Pochochnios" vadai, kurie buvo ryšio žmonės tarp lenkų "Pijaviakų" organizacijos "bojovkos" Lietuvoje, ypatingai Vilniaus krašte, ir tos organizacijos štabo, kuris pirmiau buvo Paryžiuje, o dabar persikėlė į Ameriką.

Vilniuj įvyko šiomis dienomis lenkų diversantų "ketveriukės" byla (trys vyrai ir 1 moteris). Tie diversantai buvo nuteisti už riaušių kėlimą 6 mėnesiams iki 8 metų kalėjimo.

Idomu, kad per tą bylą vienas policijos pareigūnas paliudijo, jog buvęs vidaus reikalų ministeris gen. Kazys Skučas tyčia nedavė parėdymų policijai sustramdyti leikus diversantus.

BRITANJOS ARMIJA ATAKAVO ERITREJĄ

KAIRO, Liepos 1. — Čia yra gauti pranešimai, kad Britanijos mechanizuotos armijos dalys atakavo italus Eritrejoje ir prasiunę rubežiu 1,200 italų kariuomenės sumusė.

Praneša, kad tame mūšyje žuvo 50 žmonių iš priešų pusės. Tuo patim laiku Britanijos orlaiviai bombardavo Lybijoj esančius italų tvirtumus ir El Gabbli.

Italų orlaiviai bombardavo Port Sudan, prie Raudonosios jūros, bet nuostolių nepadarė. Laikė atakos vienas italų bomboris numuštas žemė.

Kitoje orlaivių kovoje Italai netekė dviejų orlaivių.

LEDAI SUNAIKINO DAUG JAVŲ

CLINTON, Ont., Liepos 1. — Vakar šioj apylinkėj lijo ledais nuo 1/4 iki 3/4 colio didumo. Vietomis ledai aplojo žemę 4 colių sluogsnis.

Apskaičiuoja, kad ledai daug jAV labai apdaužė. Nuostoliai siekia šimtus tūkstų dolerių.

IS ŠIO ŽEMLAPIO galima matyti, kaip dvi didelės jėgos ir idėjos susirėmė Europoj. Vokietijos ir Italijos imperialistai veržiasi į rytus, o Sovietų Sąjunga stengiasi užbėgti jiems už akių ir atremti juos. Vokietiai, susidūrę su Sovietų Sąjunga, metėsi į vakarus. Ar jie dris mėsitis ant Anglijos, niekas negali pasakyti. Italai kito kelio neturi, kaip mėsitis į rytus. Bet Sovietų Sąjunga jau judinasi.

Raudonoji Armija Labai Sparčiai Užėmė Besarabiją ir Šiaurinę Bukoviną Naudojant Parašiutininkus ir Tankus Nešamus Orlaivių

CEMBERLENAS UŽGINČIO TAIKOS GANDUS

LONDONAS, Liepos 1. — Vakar per radio kalbėdamas Cemberlenas užginčio, kad nekurie Anglijos valdžios žmonės ieško taikos su Vokietija. Tie gandai esą grynų nazių propaganda.

Evakuoja Gyventojus iš Hong Kongo

HONG KONG, Liepos 1. — Sarišy didėjančio pavojaus iš Japonijos pusės, sistematingai pradėjo evakuoti iš Hong Kongo Anglijos bei Jungtinių Valstijų piliečius, bet Britanijos karių šeimas. Daugelis gyventojų vyksta į kitas šalis, iš kurių yra ankščiau atvykę, o karių šeimos gabenamos į Manilą.

Yra prisišijoma, kad Japonija padaršinta Hitlerio laimėjimais nepradėtų užpuolimo Franco Indokinijos ir Hong Kong. Kinijos Armijos vyriausybė yra pareiškusi, kad ji nesutiks užleisti Japonijai Indokinijos, o ir jeigu japonai bandytų ją užimti Kinijos armija stengsis tą padaryti pirma japonų.

Iš Tokio gaunami pranešimai sako, kad Japonijos armija jau užėmė Čenan-kvan gelžkelio stotį, skiriančią Kiniją nuo Indokinijos. Laukiama greitoje atcittyje įvykstančių didesnių susikirtimų.

BUCHARESTAS, Liepos 1.

Sulig padaryto tarp Sovietų Sąjungos ir Rumunijos susitarimo, Raudonoji Armija greitai užėmė Besarabiją ir šiaurinę Bukoviną. Spartesniai užėmimui Raudonoji Armija naudojo parašiutininkus ir tankus, nešamus orlaiviu.

Pranešama, kad parašiutininkai staigiai savo pasirodymu virš Reni, o su jais ir orlaiviai tarp savo ratų apačioj nešanti tankus, visai nustebino ten buvusią Rumunijos armiją ir tuojau ją suparalyžavo. Toks pat parašiutininkų panaudojimas įvyko ir šiaurinėj Bukovinoje. Raudonoji Armija užklupo Rumunijos kariuomenę taip staigiai, kad ji nesusėpė nei savo šautuvų papiliečius, bet Britanijos karių šeimas. Daugelis gyventojų vyksta į kitas šalis, iš kurių yra ankščiau atvykę, o karių šeimos gabenamos į Manilą.

Yra spėjama, kad Rumunijos armijos generolai planavo Reni srityj išprovokuoti ginkluotus susikirtimus, bet staigiai tankams pasirodžius, jų armija liko suparalyžuota ir visi planai iširo.

Pranešama, kad Bukovinos srityj, Raudonosios Armijos būriams peržengus Prut upę, vienas Rumunijos generolas išprovokavo susikirtimus, bet Raudonosios Armijos sustiprinimui priėmė, susikirtimas greitai liko be incidentų, praneša Tass.

duotas ir pats generolas paimtas belaisvėn.

Tuo tarpu iš oficialių šaltinių patirta, kad Rumunijos delegacija išvyko į Odesą pasitarimui su Sovietų vyriausybe atstovais ir galutinio demarkacinės linijos tarp Rumunijos ir kraštų perleistų Sovietų Sąjungai.

(Eina gandai, kad Rumunijos karalius Karolis, gavęs iš Sovietų reikalavimą kas del grąžinimo Besarabijos, kreipėsis į Hitlerį ir Musolinį užtarimo, bet jį prašymą nesulaukęs atsakymo. Esą patirta, kad Sovietų užėmimas Besarabijos ir šiaurinės Bukovinos pakenkia Italijos ir Vokietijos interesus Balkanuose ir todėl Hitleris su Musolinu žadąs Rumuniją remti, jeigu Sovietai statys daugiau reikalavimų.)

UZEMIMAS ATLIKTAS BE INCIDENTŲ. SAKO MASKVA

MASKVA, Liepos 1. — Tass žinių agentūra praneša, kad Raudonoji Armija naudojama mechanizuotas dalis ir orlaivius jau užėmė Besarabiją ir šiaurinę Bukoviną ir pasiekė naujus Rumunijos rubežius.

Mechanizuotos dalys jau užėmė gelžkelio centrą Ungeną, rytiniam Prut upės šone, tuo tarpu, kai tankai ir motorizuotos dalys užėmė Kagul ir Reni, esančius tarp Prut ir Dunojaus upių susiliejimo. "Užėmimas vyksta sulig plane ir be incidentų," praneša Tass.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS
DRAUGIJOS, IŠMENA DU KARTUS Į SAVAITĘ.
Prenumeratos kaina:
Lietuvių ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusę metų \$1.50. Visur kitur
metams \$3.50; pusę metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.
Pieno perlaidas (Money Order) išrašykite Liaudies Balsas vardais.
LIAUDIŲ BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Karalius Karolis Paimatys, Kad Fašizmo Įvedimas Neapsimoka

Sovietų Sąjunga paskutiniu laiku vėl atkreipė į save visą pasaulio atydą savo reikalavimais Rumunijai, kad perleistų Besarabiją ir Bukoviną, taipgi suteiktų bazes nekuriuose Rumunijos uostuose prie Juodųjų jūrų. Sraišys su tuo vėl pasipylė įvairių spėlojimų. Vieni sako, kad tas padaryta susitarus su Vokietija ir Italija, kiti sako, kad Sovietų Sąjunga nori užbėgti už akių Italijai, kuri atkreipus savo akis į Balkanus, o dar kiti sako, kad Sovietų Sąjunga naudojasi proga atsistimui Besarabijos, kuri prieš pereitą karą priklausė Rusijai. Prie tų visų nuomonių čia pridėsime savo nuomonę.

Mūsų manymu, Sovietų žygiai gali būti išaiškinti remiantis tarptautine situacija, kuri įsėdė kai ką naujo ir į Balkanus. Matote, Rumunija yra didelių susikirtimų centru. Del jos aliejaus šaltinių turtingumo, Rumuniją norėjo patraukti savo pusėn Anglija ir Francija, iš vienos pusės, ir Vokietija su Italija — iš kitos. Kol nebuvo žymių pakaitų frontuose, Rumunija stengėsi laikytis neutraliai. Vokiečiams užėmus Daniją ir Norvegiją, Rumunijos valdžia pradėjo rodyti daugiau simpatijų Vokietijai. O kada vokiečiai pasikūpė Olandiją, Belgiją ir pačią Franciją, Rumunijos karalius Karolis visai pakrypo prie Vokietijos ir Italijos. Tuojais įsiai įvedė totalitarinę tvarką, įsteigdamas vieną fašistinę partiją.

Be abejonės, Rumunijos nukrypimas į Berlyno ir Romos pusę reišė didelį negerumą ne tik Balkanams, bet ir Sovietų Sąjungai. Rumunijai stovint petys į petį su Italija ir Vokietija, kitoms Balkanų valstybėms nieko kito nebuvo, kaip tik kapituliuoti ir tapti tos ašies frankiais. Vokietija jau buvo pareikalavus iš Jugoslavijos sugrąžinti ir valdžią Hitlerio draugą Stajadinovičių. Musoliniai ir Hitleriai nepatiko, kad Jugoslavija užmezgė diplomatinis ir prekybinius ryšius su Sovietų Sąjunga. Bet tas dar ne viskas. Rumunija ir Graikija kenčia baimę, kad Italija rengiasi jas užpulti ir pasigrobt. Jugoslavijos ir Graikijos užėmimas reišė visišką fašistų kontrolę išplaukimo iš Juodųjų jūrų. Be abejo, Turlijos padėtis irgi būtų labai kritiška. Kas bent kiek nuodugniau seka politiką, tas aiškiai mato, kad Italija įstojo į karą ne todėl, kad padėti Vokietijai pribraiti Franciją. Musolinis, kaip dabar pasirodė, iš Francijos nieko neima. Išskyrus siaurą juostą palei Italijos sieną, Italija iš Francijos neima nieko. Net ir tos vietos, kaip Tunisija, Korsika ir kitos, kurių Italija reikalauja jau senai, pahaubose neminimos. Viskas, ko Italija pareikalavo, tai demilitarizuoti tuos pasienius, kurie susisiekia su Italija arba jos kolonijomis.

Sovietų Sąjungą, matydama, kad Rumunija virsta Italijos ir Vokietijos drauge, išstojo su savo reikalavimais. Tų reikalavimų tikslas yra tas, kad nedeletai Italijai ir Vokietijai dominuoti Balkanus ir Artimuosius rytus. Prie to, kad atsisotai į patogesnę poziciją pasipriešinimui Italijos ir Vokietijos ekspansijai į pietryčius. Nors Sovietų Sąjunga neturi sutarčių nei su Jugoslavija, nei su Graikija ar Bulgarija, bei Turkija, tačiau ji nenori, kad tos valstybės virstų Vokietijos ir Italijos imperialistų aukomis. Kaip Jugoslavijos, Graikijos ir Bulgarijos, taip ir pačios Rumunijos bei Turkijos žmonės žūri ir Vokietijos ir Italijos nazius ir fašistus su didele baimė. Jie laukia iš Sovietų Sąjungos tokių žygių, kurie padėtų jiems prieš Italijos ir Vokietijos imperialistus ir jų pačių fašistus, kurie ritasi į Musolinio ir Hitlerio glėbį.

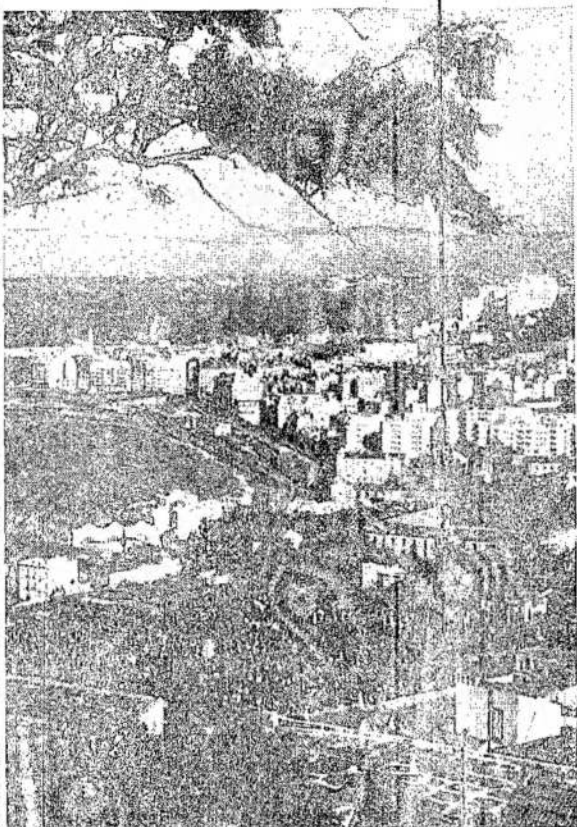
Prie to viso reikia suminėti dar vieną dalyką. Kaip spaudos, taip ir radio komentatoriai dažnai užsimena apie taiką. Vieni sako, kad Hitleris žada siūlyti Anglijai derybas. Kiti sako, kad Anglijoj buvo slaptas susirinkimas, kuriame įtakingi anglai diskutavo taikos klausimą. Tiesa, Anglijos valdžia taikos klausimą griežtai atmeta. Bet ir Reynaud valdžia taikos klausimą griežtai atmetė. O taika įvyko ir labai greitai. Reynaud valdžia vienu momentu buvo pavaryta šunims šeko rauti. Niekas negali būti tikras, kad panašiai neįvyks Anglijoj, kuomet valdžią kontroliuoja tie patys elementai, kurie atidavė Hitleriui visas demokratijas tvirtoves. Jeigu Anglija susijaukytų, tuomet Italija ir Vokietija galėtų laisvai traukti į Hungariją, Jugoslaviją, Graikiją ir kitas valstybes.

Sovietų Sąjungos vadai yra nekartą pareiškę, kad Sovietų Sąjunga savo priešus visuomet pasitiks viduryj kelio. Tas pareiškimas iki šiol buvo vykdomas iki Z. Tą galima matyti iš jos žygių Pabaltijo kraštuose ir kitur. Be abejonės, tuo vaduojantis Sovietų Sąjunga patiekė savo reikalavimus ir Rumunijai, kuri paskutiniu laiku visai nukrypo į Musolinio ir Hitlerio orbitą.

Kas tiečia pačią Rumuniją, ją galima prilyginti prie Lenkijos. Ji buvo sudaryta iš kitų kelių teritorijų. Pati Rumunija buvo visai maža valstybė. Po Didžiojo karo prie jos buvo prijungta Besarabija (nuo Rusijos), Bukovina (nuo Austro-Vengrijos), Dobrudža (nuo Bulgarijos), Transilvanija (nuo Austro-Vengrijos). Tai įvairių tautų mišinys. Kiekvienos užimtos teritorijos žmonės kelia nemažai neramumų, nes jų teisės žymiai suvaržytos. Iš kitos pusės, tos valstybės, iš kurių atimti kraštai, nuolatos reikalauja grąžinti juos. Prie to, Rumunija turtinga aliejumi ir mineralais. Italijos ir Vokietijos fašistai senai varvina seiles dėl Rumunijos aliejaus ir mineralų. Jie stengiasi iš vidaus paveikti Rumunijos žmones ir valdžią ir tokiu būdu patraukti Rumuniją savo pusėn. Jiems lengvai sekasi, nes paversti teritorijų tautininkai nazių ir fašistų talką labai greitai priima.

Jeigu Rumunija būtų krypusi linkui demokratijos, vienybė žmonių tarpe būtų nuolatos augusi. Pakrypimas linkui fašizmo ir reakcijos, suorganizavimas fašistinės partijos, į kurią tuojais įstojo geležiniai sargai, savo laiku buvę didžiausi karaliaus Karolio priešai, vidujiniis Rumunijos santykius dar daugiau pablogino. Prie to pridėjus išaukinį spaudimą, buvo aišku kaip diena, kad Rumunijos laukia Čekoslovakijos ir Lenkijos likimas.

Sovietų žygiai yra atsakymu karaliaus Karolio žygiams įvesti Rumunijoj fašizmą ir visiškai susidėti su Roma ir Berlynu. Taipgi smūgis Italijos ir Vokietijos fašizmui, kuris darbuotai iš vidaus.

ALZYRAS, Francijos kolonijos Algerijos sostinė. Generalas Augustas Noges skelbia, kad Francijos kolonijos Afrikoj visomis jėgomis priešinsis, jei vokiečiai ar italai mėgins užimti.

KĄ KITI RAŠO AR SAKO

Sako Bausch and Lomb Firmą kontroliuoja Goeringas

Viena firma Kanadoj, gaminanti svarbius karinius aparatus, ir dabartiniu laiku pildanti užsakymus kelių Kanados kompanijų, yra kontroliuojama feldmaršalo Herman Goeringo, antro numerio nazio.

Goeringo kompanija yra Bausch and Lomb su ofisais ir dirbtuve 383 Yonge St., Toronto. Nors ešrinė kontrolė randasi Suvenytcose Valstijose, tokio pat vardo kompanijos rankose, biznio politika abiejų concernų, Kanados ir Suvenytcų Valstijų, buvo, visai netolimoj praecityj, nustatoma industrinio Vokietijos diktatoriaus.

Iš priežasties Suvenytcų Valstijų valdžios spaudimo ant vokiečių ir amerikoniškios Bausch and Lomb kompanijos, kaip ant monopolio, Suvenytcų Valstijų Federalė Trade Komisija perėmė sąvalte privatė Goeringo kontroliuojamą concerną aprūpinti Suvenytcų Valstijų karo departamentą ir Anglijos ir Francijos užpirkimo komisiją Suvenytcose Valstijose militarinio būdėjimo aparatams, kuriuos iki šio laiko jis atsiskė jiems parduoti.

Bausch and Lomb kompanija atsiskė tuos frankius parduoti

pagal tiesioginį Herman Goeringo parėdymą, kurio štabas turėjo asmeniškai užgirti bile prekių pardavimą Suvenytcose Valstijose ir Kanadoje.

Atlyginimas už tai, ką šios Suvenytcų Valstijų ir Kanados kompanijos gautų už tokius optinius ar kitokius instrumentus iš amerikoniškų pirkėjų, iki šio laiko buvo teikiamas paties feldmaršalo Hermano Goeringo.

Nors Suvenytcų Valstijų valdžia ėmėsi žygių prieš minimą Suvenytcų Valstijų concerną, kanadiška Bausch and Lomb kompanija, kontroliuojama feldmaršalo Goeringo, neverčiamai parduoti ar gaminti svarbius karo instrumentus.

Iki šio laiko, Kanados valdžia, nežiūrint savo gražių žodžių apie karinės pastangas, nesinėmė jokių žygių arba porūti tą concerną arba uždaryti.

Nors Bausch and Lomb kompanija teikia kelioms Kanados kompanijoms nekuriuos instrumentus, tačiau labiausiai reikalingų neparūdo nei Kanados valdžiai, nei Kanados kompanijoms.

Tokių instrumentų pardavimui pirma reikia gauti leidimą iš feldmaršalo Goeringo, o jis atsiskė duoti. — Bomber, laikraštis, išėnas Toronte.

KAPSO SONUS

AR ŽINOJAI?

Motin, ar žinojai kai gimdei savo sūnį, kaip vargas bus ji užauginti? Kad jis vos teatsistotės ant savo kojų, patė duoną turės pasigaminti?

Ar žinojai, kad negalėsi suteikti jam mokslė, nors tu ir labai to norėjai? Ar tikėjai, kai kunigas sakė per pamokslą: "mokyti nusiema vėjais?"

Per naktis tu trūšai, jį saugojai, dėl jo skausmo tu vilgei blakstieną. Šiandien tu dar labiau valtoji, kai jį veža sukaustyta plienu.

Jo galėjai, kai per ištisas dienas jis dirbtuvėje saulės nematė, kai už gabalą duonos kasdienė, buržujams galocius pastaizė.

Tekina bėgai pas kaimyną sužinoti, kodėl jis negrįžo; pravirkai, kuomet tau pasakė: "Uždarė. Prieš poną išdriso..."

Ar vėl per naktis nemiegojai, ir vėl veidu ašarotu paslėpusi nešė, penėjai, kad bado nekėstų už groty. (Darbas)

SYPSĖNOS

Pašūnis Kitaip

Vizitorius atvykęs iš Londono Niujorkan reiškia savo įspūdžius:

— Jūny dangus yra daug skaidresnis, negu pas mus Londone.

— Taip. Mat, mes turime dangorėžius.

Is Juoktėsi

— Jeigu tu turėtum tik vieną dieną gyventi, ką tu darytum?

— Juokčiaus iš savo kreditorų.

Jis Darė Pinigą

— Aš įsivaizduoju, kad tu kalėjiman pakluvai dėl pinigų stokos. — klausia kalinio lankytojas.

— Visai ne. Mane pačmė kalėjiman tuomet, kai aš pinigų dirbau. — paaniskino kalinys.

Jis Žino Artisą

— Ar čia saulėtekis, ar saulėlydis? — žveigdama dailės galerijoj į paveikslą, klausia mergina savo draugės.

— Aišku, kad saulėlydis. Aš pažįstu artistą, kuris šį paveikslą piešė. Jis niekuomet neatsikėlia taip anksti, kad galėtų pamatyti saulėtekį.

Apsigavo

Visą valandą laiko tyliėdami vienas prieš kitą išsėdėjo traukinij du keleiviai. Tada vienas staiga prabilo:

— Aš visados maniau, kad mano ausys pradeda užkursti ir dabar galūtinai įsitikinau. Štai visa valandą tu į mane kalbi, o aš negirdėjau nei vieno žodžio.

— Nieko panašaus. — atsako antusias. — Aš tau nieko nesakiau ir nekabėjau. Aš tik gumą grūmuliauju.

VI. Majakovskio 10-ties Metų Mirties Sukaktuvių Proga

Po Puškino ir Lermontovo patį ryškiausioji figūra rusų poezijoje, be abejo, yra Majakovskis. Gal niekas kitas iš visų laikų poety nebuvo taip tampaiki kūni ir širdimi, žodžiu ir darbu suaugęs su savo epocha, savo klase ir taip galinai, tokiomis originaliomis priemonėmis išreikšęs tos epochos dvasią, siekimas, kaip Majakovskis.

Majakovskis gimė 1893 m. liepos mėn. 19 d. Bagdadi kaime, buvusioje Kutaiso gubernijoje, Kaukaze. Mokėsi Kutaiso gimnazijoje, o vėliau — Maskvoje. Mirus tėvui, Majakovskio šeima pasiliko be duonplenio. Poeto literatūrinės veiklos pradžia reikia laikyti 1912 m. Jaunas Majakovskis jau pirmaisiais savo eilėrašciais pasireiskia kaip nepaprastai originalus, savaimingas poetas — maištininkas, prabilęs su neapykanta ir sarkazmu prieš miescionių ir jos skonių. Ryškiausiai to laikotarpio Majakovskio darbai — jo poemos: "Debesys kelėnė" ir "Žmogus". Didžiojo karo metu Majakovskis gal vienintelis iš rusų poety vyriškai, drąsiai pasisako prieš imperialistines žudynes, demaskuodamas grobuoniškumą to karo tikslus (poema "Karas ir taika"). Revoliucijos metu poetas visa savo būtybe pasineria įvykių sūkurin. Čia jis pasireiskia, kaip poetas — agitatorius, poetas — satyrikas, pamfletistas. Majakovskis rašo revoliucinius maršus, himnus, atsiliepia į kasdieninius gyvenimo reikalus savo pietais plakatais, lozungais kviečia kovoti su interventais ir badiu, su šiltnės ugle ir darbo dezertyrais. Nepaprastai patys Majakovskio temų diapozonas: jis nepraejo tytomis nė pro viena beut kiek reikšmingesnį dės-

Pastabos

Nieko nebesigirdi apie Antaną Smetoną. Atrodo, kad Hitleris jo neišduos Lietuvai. Jis žino, kad Smetonos prasikaltimai Lietuvai labai dideli ir sunkūs ir už juos prisiecy skaudžiai atsakyti. Apie tokį likimą Hitleris irgi bijo pagalvoti, tad ir užjaučia savo kriminalyšių kolegą.

Ak, teisingai lietuvių priežodis sako, kad varnas varnui akies nekėta.

Sprendžiant iš Naujienų asarų, atrodo, kad Naujienos pilnai tikėjo Smetoną esant lietuvių tautos vadu ir kad tam "vadui" pabėgus nebegalės Lietuva tvarkytis. Bet kaip visur, taip ir čia Naujienos smarkiai suklydo. Smetona nebuvo joks tautos vadas, o tik stovėjo Lietuvos liudies išnaudotojų kildutės priešaky ir jam iš Lietuvos kudasų išnešus Lietuva nesubyrejo. Priešingai, Lietuvoje pati tauta pradėjo kraštą valdyti ir ją pastatė ant tvirtų pagrindų. Lietuvos nepriklausomybė apsaugota, Lietuvos ateitis garantuota. Dabar visos jėgos bus atsuktos į kurybinį darbą.

Tą visi mato ir supranta, todėl taip p. Grigaičiai ir jo klinkai nesiseka. Smetonai iš Lietuvos pabėgus, Naujienos p. Grigaičio vadovybėje rėkė, saukė, prašė ir ragino Čikagos lietuvius susirinkti į Auditorijos salę ir "gelbėti Lietuvą". Bet pačios Naujienos pranešė iš to susirinkimo niekas neišėjo. Susirinko keli Naujienų pasekėjai ir graudžiai apverkę savo tikrai liūdningą likimą, p. Grigaitis pasakė raudingą prakalbą ir, kaip visada, pasmerkė ne savo keivią politiką, bet lietuvius... Žmonės esą papuolė į apatiją, todėl ir į jį saukiama susirinkimą neat-

jo... Ir kur čia tau doras lietuvis, eis į tokį susirinkimą! Žmonės džiungiasi Smetonos režimo pralaimimui ir nei vienas, iškirtiant kelis fašistuojančius, nenori Smetonos gelbėti.

Na, žinoma, Naujienos jį gelbės, bet išgelbės taip, kaip davta riteles...

Labai rimtai ir prodiuži SLA seime kalbėjo Lietuvos konsulas Dauzvardis. Kaip Mizara Laisvėję praneša, jis pasakė: Jeigu jūs svarstysite Lietuvos padėtį, atmintkite, kad naujoji vyriausybė yra teisėta; kad Raudonoji Armija Lietuvoje nėra okupacijos (užėmimo) armija; ji tea yra pagrūdinata tarpusavy apsigynimė sutarties, tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos; ir jeigu kokie pakėtimai bus padaryti Lietuvoje, tai jie bus padaryti sutinkamai su šalies įstatymais.

Pasakyta aiškiai ir rimtai. Tą kiekvienas lietuvis turėtų suprasti ir nepasiduoti Lietuvos priešų varomai agitacijai.

Natūri ir smagesni įvykiai paskutinėmis dienomis iškilo užkūten: iš po kapitalistinio pavergimo palnuosota dar trys milijonai žmonių. Besarabija ir šiaurinė dalis Bukovinos išgelbėta nuo fašistinės Rumunijos. Ir taip žingsnis po žingsnio, nors vienas, nors žingsnis žingsnis, bet kitame nauji milijonai žmonių lieka išvaduoti iš po fašistinės letenos. Tai smagesnis žinios darbu ir progresyviams žmonėms.

Dabar daugelis galva laužo — ką toliau darys Sovietų Sąjunga? Ką ji darys — parodys atsisakę. Bet viena aiškia, ji neapsis darbu masių.

Japonijos bombardierai jau 16 kartų bombardavo dabartinę Kinijos sostinę Čunking. Kiekvieno bombardavimo pabūdoja šimtus žmonių, griama namas, degina. Kapitalistinė spauda apie tai visai tyli. Nekelia aiškėn tų Japonijos barbariškų darbų ir jodo protesto balsą prieš tai nepareiskia. Atrodo, lyg kinai būtų ne žmonės.

Be tas tyliėjimas jiems naujingas. Žmonėms neprotestuojant, turčiai padaro daug pelnų pardavinėdami Japonijos imperialistams visas reikalingas reikmenis žudymui ty nekaltų žmonių. Na, o kai Japonijai įsigalės prieš Kiniją ir atsistuls prieš Amerikos ir Anglijos interesus, tada tai jau šauks kovon.

Toks tai jau šio pasaulio sudėrymas.

Iš visos Francijoje įvykusios košelenos kaulas teko ir generolui Frankui. Jis pasiūpo Tanžyrą, o paskutiniu laiku užėmė ir keletą pačios Francijos kaimų. Afrikos džiunglių teisė ir moralė pasikartoję "kultūringam" pasulyj. Šūpuolė žvėrys sudrasėkė savo auką, kiekvienas gaudamas sulig savo jėgos gydžio ir atatinkamą kaulą. Bet dar auka tik paskersta, dar jos draskymo bus daugiau ir nebeįjojama, kad tas gen. Franko irgi dar gaus kokį kėsnį.

Tai labai nemalonu Francijos valdonams, tuo labiau, kad tai daro tas, kuriam buvo leista įsigalėti Ispanijoje...

Paskutinieji iš Kauno pranešimai sako, kad Kaune įvyko demonstracija, kurioje 70.000 žmonių dalyvavo reikdamai savo pritarimą naujai Lietuvos vyriausybei ir Sovietų Sąjungai. Jų patiekti reikalavimai turi būti išpildyti. Tai Lietuvos žmonių valia ir nėra abejonės, kad dabartinioji vyriausybė tą padarys.

Stai kas vyksta Lietuvoj! Žmonės turi teisę patiekti savo reikalavimus ir vyriausybė juos pildo! Ar tai ne laisvė? Ar tai ne kultūringa Lietuvoje tvarka? (Nukelta ant 3 pusl.)

Z. J.

Lietuvoje

SURASTOS VIETOS KREIDOS FABRIKAMS STATYTI

Vilnius. — Jau surastą tinkamą vietą ir greitai bus pradėti statyti du kreidos fabrikai Rytų Lietuvoje. Pirmasis fabrikas bus statomas Michupy, netoli Pėnarių. Jo statymo iniciatoriumi yra prof. Juodeičis. Antrasis fabrikas bus statomas Vilkiniškių valsčiuje, netoli Kukiškių, šį fabriką statys ir eksploatuos K. Račkauškas.

Abiejose vietose kreidos fabrikams užtikinti tinkami klinkiai, be to, netoli statomųjų fabrikų yra pakankamas kiekis pigaus kuro, o fabrikams pradėjus veikti, neturėtų apytikriai užtikinti gamtą pastovų darbą.

KIEK IR KOKIŲ LIETUVŲ MISKUOSE YRA SVENKŲ

Kaunas. — Šių metų gegužės mėnesį pradžioje žemės ūkio ministerija apskaitė miškus Lietuvoje. Šiuo metu miškų plotas yra 202 tūkst. hektarų, o miškų medžiagos kiekis 131 tūkst. 130 tūkst. 42 tūkst. 37 tūkst. 600 strygių, 2 tūkst. 800 šernių, 248 vilkai, 111 tūkst. 475 lapės, 76 tūkst. 165 tūkst. 475 kiaušiniai, 5 tūkst. 370 tūkst. 100 tūkst. 4 tūkst. 19 tūkst. 28 tūkst. 496 voverės, 787 kiaušiniai, 163 šėtos, 76 tūkst. 476 kurtinių patelės ir 381 patinas, 14 tūkst. 323 tetai, 6 gazuai, 15 tūkst. 376 tūkst. 47 tūkst. 543 gervės, 830 juodųjų gandrų.

Briedžių daugiausia yra Žalgirio miškuose, o šernių, gulių Alytaus apskr. miškuose.

Klebonas Užsispyrusiai Lenkiai Parapijonis

Vaidžionys. — Vaidžionys Klebonas Gėbrys yra labai susipiręs spardžiai vykstantis lenkų kalba Vaidžionys apylinkėje. Prieš kurį laiką jis pasiskaitė internuotą lenkų kunią išsūnčia jį "kalėdėti" po kaimes. Žinoma, šis visur laikosi ir vėlo savo atgaitą prieš lietuvius, prieš Lietuvą ir jos ryšų kaimyną.

Pats klebonas irgi neatsilieka. Žažnyčioje vėl liepa giedoti lenkiškai, nors jau visas pusmetis, kaip žažnyčioje giedama lietuviškai. Nustoję ir pamokslus sakyti lietuviškai, o vietoj jų sako lenkiškai.

Žinoma, šio viso pasekmės jau matosi: suaugtuoti jaunuoliai, kurie daugiau moka lietuviškai, negu lenkiškai, bėga nuo lietuviškų pamaldų ir dėdasi prie lenkiškų. Klebonijos šeimyna jau drąsiai eina iš lietuviškų godančių, o lenkuojanti renka parašus už gražinimą lenkiškų

žažnyčioje pamaldų. Toks klebono elgesys piktnaivius dorus žmones, nes jis žalingas ne tik lietuvių, bet ir pačiai valstybei, nes jo darbai paržengia žažnyčios sienkštį. Tokius kunigus ar klebonus, kurie nedirba savo darbo, o užsima visokių propagandų varymu, reiktų įspėti ir net nubausyti.

DAUG DARBO TIESIANT PLENTUS IR KELIUS

Vilnius. — Vilniuje netrukus bus pradėta užsiimti autobusų stoties statyba. Ši stotis numatoma statyti Mindaugo gatvėje. Statybai paskirta 700,000 litų. Taip pat yra numatyta tiesiti plentą tarp Kenos ir Šumsko, tarp Fabraus ir Giedraičių, 4 kilometrų plentą nuo Pagirių iki Rudnikų, taip pat 4 kilometrų plentą nuo Nėmenės į Dubydyčius.

Mauzėoms keliamas tiesiti Vilniaus kelių rajonui yra skiriama apie 300,000 litų. Planu remonui numatoma išleisti apie 700,000 litų. Šiuo metu prie plentų tvarkymo jau dirba apie 700 darbininkų, o pradėjus naujų darbų apie 1,500 darbininkų.

KAUNA ORO SUSISIEKIMO LINIJA

Kaunas. — Nuo birželio 15 d. pradėdamas oro susisiekimas tarp Kauno ir Palangos. Ir šiais metais tame ruože skraidys du keleiviniai lėktuvai, po 7 vietas keleivienas. Buvo norima įvesti oro susisiekimo liniją tarp Palangos, Kauno ir Vilniaus, bet pasirodė, kad Vilniuje tuo tarpu nėra jokių aerodromų.

SUMTAS KRIMINALISTAS KARDASIUS

Kaunas. — D. Kardasius, žinomas aferistas, praėjusių metų pabaigoje buvo paleistas iš kalėjimo, vasario mėn. padarė naują nusikaltimą — Vilniuje išprievaravo vieną tarnaitę, kuri kitą dieną nusizūdė. Kardasius lig šiol slapstosi, bet dabar Kaune liko sumistas ir pascodintas į kalėjimą, o byla perduota tardytojui.

STATOMAS PRIE KAUNO VIENUOLYNAS

Kaunas. — Birutės II kaime, prie Kauno, statomas naujas trijų aukštų moterų vienuolynas. Praėjusiais metais buvo išvestos sienos ir pakeltos gegnės, o šiemet numatoma atlikti vidaus rengimo darbus.

APIE VILNIAUS-VIEVIO AUTOSTRADĄ

Kaunas. — Vilniaus-Vievio autostrada ne iš karto bus padaryta. Iš pradžių ta vieta eis plentas, kurio pylimai dirbami taip, kad būtų ir autostrada. Pylimų darbai netrukus pradėdami, prie kurių dirbs 1,000 darbininkų. Autostrada eis iš Kauno pro Palemoną, Žiezmarius, Karkliniškius, Vievj, Paneriškius iki Vilniaus. Autostrados ilgis bus lygiai 100 kilometrų.

STEIGS PAUKŠTYNUS

Vilnius. — Vilniaus apskrityje steigiami 10 kontroluojamų ūkių, kuriuose jau artimu laiku bus pradėta pavyzdinių paukštytynų statyba. Tokių paukštytynų bus kiekviename valsčiuje po vieną, o didesniuose valsčiuose po du.

APDOVANOTOS GAUSIŲ ŠEIMŲ MOTINOS

Kaunas. — Motinos dienos ir Šeimos Savaitės proga padėkos lapais ir šimto litų dovanomis apdovanotos 212 gausių šeimų.

DVIEJŲ VARENŲ SILUETA

Toje vietoje, kur geležinkelis Vilnius-Gardinas susikerta su Alytaus-Elisikių plentu, paplėtėje netoli vienas antro yra du nedideli miesteliai — Senoji Varėna ir Naujoji Varėna. Abu miesteliai atrodo esą lyg ir mūsų krašto ūkampi, tačiau svarbūs keliai, kurie jau daug šimtmečių kryžiuojasi šioje vietoje, net ir ūkampi paverčia svarbiu susisiekimo atvilgiu ceptu, gaunantuoja sąlygas miesteliams augti. Dabar viena Varėna atrodė perensui ir apgruivusi, o kita — tik pradėjusi augti.

Kada atsirado šios vietos S. Varėna, tikrų žinių neturime. Yra padavimų ir pasakojimų, kad jau Vytautas Did. laikais ties pat Varėna didžiulius maisto ir ginklų sandėlius savo kariuomenei. Varėniškiai net žiną ty buvusių sandėlių griuvėsius, kuriuos mieliai parodo kiekvienam jais susidomėjusiam. Bet gal bus tikriausiai, jei tvirtinsime, kad jau Vytauto Did. laikais čia pradėta kolonizuoti tarp miškų smiltynai, tačiau miestelis pradžia bene bus gavęs 17 šimto antroje pusėje.

Daugiau reikšmės Varėna įgijo tik 18-tam amžiuje, kada ji buvo pripažinta stovastijos centru. Pirmoji žažnyčia Varėnoje pastatyta tik 1796 m. Tuo metu Varėnoje šeimininkavo stovasta Kostas Bžostauskis, kuris su tvarkė ir pagražino miestelį.

19-to šimtmečio antroje pusėje buvo pro Varėną praveisti du svarbūs geležinkeliai: Alytus-Varėna ir Gardinas-Vilnius, o to pat šimtmečio pabaigoje, ties Varėna buvo įsteigtas rusų kariuomenės poligonas. Nors Varėna ir buvo kiek atokiau nuo geležinkelio ir poligono, tačiau, jei pergyveno tuo metu klostėjimo peripetiją. Reikia manyti, kad jei did. karas būtų nesutrukdęs to pasėlusio miestelio augimo tempo, Varėna dabar būtų bent 15 tūkst. gyventojų miestas.

motinos, auginančios po 10 ir daugiau sveikų vaikų. Atskiras apskritimis dovanos gavo: Vilniaus miesto ir apskrities 3 motinos, Alytaus 16, Biržų 8, Kauno m. ir aps. 26, Kėdainių 3, Kretingos 25, Marijampolės 17, Mažeikių 17, Panevėžio 12, Raseinių 18, Rokiškio 6, Seinų 4, Šakių 33, Trakų 2, Ukmergės 5, Utenos 1, Zarasų 4, Tauragės 32, Telsių 15, ir Vilkaviškio 23.

Gavusios dovanas šeimos daugiausiai augina po 10 vaikų, bet nemaža yra auginančių ir po 11, 12 ir daugiau. Viena šeima auginanti net 17 vaikų.

ISVYSTOMA AUDINIŲ IR TEKSTILĖS GAMYBA

Kaunas. — Medvilnės audinių ir tekstilės dirbinių gamybai, už gaminių, jų pusfabrikatų bei visų kitų medvilnės gaminių prekybai įsteigė stambi "Medvilnės Audinių" bendrovė.

Bendrovė galės steigti fabrikus, verpyklas, šnėdžius, krautuves ir atstovauti užsienio firmas bei prekiauti jų fabrikatais. Bendrovės pagrindinis kapitalas 600,000 litų, 600 vardinų akcijų po 1,000 litų.

J Varėną vasaroti kasmet suvažiudavo ne tik aplinkinių pasienio punkty kariūnų šeimos, bet net neturtingieji lenkai, ypač pensininkai iš Vilniaus ir Varšuvos.

Kada pereitą rudenį buv. administracijos linija peržengė mūsų kariuomenės, S. Varėnoje gyvenimas atgijo. Varėniškiai tikėjosi, kad, jei jie jau nematys poligono kariuomenės, tai tikrai turės patogų susisiekimą su Vilniū, S. Varėnos valst. bus papildytas N. Varėnos miesteliu ir buv. S. Varėnos valsčiaus žemėmis, ir, jei S. Varėnai negrįš senieji laikai, tai bent šiaip taip pajėgs sutvarkyti savo griuvėsius. Deja, iš pirmųjų dienų šitie linkėsčiai nepasitvirtino, o vėliau S. Varėna buvo dar labiau apvilti.

N. Varėnos valsčius buvo sudarytas iš lenkų pusėje likusių S. Varėnos valsčiaus žemių, o kiek vėliau naujai sudarytam valsčiui buvo priskirtos ir lenkų likviduotos Kaniavos valsčiaus žemės. N. Varėnos valsčius išsyk buvo priskirtas Vilkiniškių apskričiai ir net N. Varėna buvo laikinasis tos apskrities centras. Kada Vilkiniškių apskritis buvo panaikinta, šitas valsčius buvo priskirtas Alytaus apskr. ir sujungtas su S. Varėnos valsčiumi, o naujojo valsčiaus centras nukeltas į N. Varėną, kuri yra geresnį susisiekimo atvilgiu vietoj, negu S. Varėna. Jau dabar iš S. Varėnos valst. s-bė yra išsikėlus, ir

tatai dar yra vienas nemalonus smūgis S. Varėnai, kuri greitai laiku visai nustelbs N. Varėną. N. Varėna išaugo, kaip gera vasarvietė, nors jai trūksta gerų vasarvietės sąlygų. Vieta čia sausa, pušų kvapo — nors užtrošk, tačiau vandens tėra nedideliame ežerėlyje už 2 km. nuo miestelio ir mažam upeliukštų. Dabar, kada kaimynystėje atsirado S. Varėna, kurios artimos apylinkės turtingos pušų miškais ir Nerkiu vandeniu, labai galimas daiktas, kad N. Varėnos vasarvietė pradės skursti, o vilos ims dygti S. Varėnos pušynuose. Vadinasi, abi sesers gali pasikeisti rolėmis.

N. Varėnos valsčius yra vienas iš didžiausių valsčių Alytaus apskrityje, kadangi prie apie 21,000 ha ploto dar prijungta visas S. Varėnos valst. plotas. Žemės čia labai prastos, smėlėtos, ir nedaug ūkininkų pajėgia išgyventi iš žemės darbo, o griebsiai pašalinį darbų: grybų, vaistažolių, uogų rinkimo pardavimui. Miškų čia daug, bet dauguma miškų nusūps, todėl tuose miškuose žemą mažą darbų. Taip pat pažymėtina, kad N. Varėnos valsčius bene vienintelis buv. pietiniam pademarkiui, kuris būtų sudarytas iš Vakarų ir Rytų Lietuvos žemių. Valsčiaus s-bė čia visada turės daug rūpesčių, kadangi tarp vakarienių ir rytinės valsčiaus dalių yra labai ryškių skirtumų. Kada rytinė daly dabar tik ir tekalbama apie J. Kaminskio M. Senkevičiaus, V. Suzakevičiaus, M. Mickevičiaus, A. Žižniausko, A. Poliakienės ir kt. dvarininkų dvaruose žemės reformą, apie kaimų skirstymąsi į vienkiemus ir kt. Rytų Lietuvai aktualius klausimus, vakarinė valsčiaus daly ūkiskas valstietis gyvena kasdieninėm savo bėdom ir kasdieniniais rūpesčiais, kuriuos nuolat primena ir valsčiaus ponams.

V. Dav. (L. Z.)

PASIRODO, KAD IR ORLAIVIS kartais gauna "fiat tirc." Nežinrūt to, amerikietės moterys skraidymą orlaiviais labai mėgsta. Apie 400 Šveicarijos Valstijų moterų įstojoj civilinės orlaivininkystės korpusą, kurio dalyvės matomos apačioje. Visuotinis pavėgslas perodo moterų lakiųjų lenktynių dalyvės. Lenktynės įvyko Lock Haven, Pa.

Chuliganiški Darbai Tinkamai Įvertinti

Marijampolietis Stasys Zalnierukynas su savo geru pažintu Domu Pasecku ilgai svarstė, kur praleisti vakarą, ir pagaliau užsuko į M. P-nės butą, kur paprastai atėdavo daug jaunų vyrų ir jaunų merginų. Ten juodu rado šeimininkę, vieną merginą, ir visi keturi kurį laiką šnekučiavo, juokavo, atsirado ant stalo degtinės, degtinė — dar labiau praskaidrėjo nuotalka, ir abu vyrai jau rengėsi eiti vienas namo, antras — ieškoti nakvynės, kai duryse atsiradė keturi vaikėžai. Kulikauskas Vladas, metęs koletą pašapių frazių, priėjo prie Domo Jasecko ir paklausė, ar jau jam mergina nereikalinga ir ar jis ją perleis jems. Šitie žodžiai suerzino D. Jasecką, ir jis smogė V. Kulikauskui veidui.

„nukentėjusius buvo pristatytas į miesto gydytojo dr. Gurevičiaus kabinetą, kur jam buvo suteikta medicinos pagalba ir kur konstatuota sunkus kūno sužalojimas. Marijampolės apygardos teismas sprendė šią bylą kaltinamuosius: Vladią Kulikauską, Eduardą Strausą, Gustavą Strausą mubaudė po 1½ metų sukiūnijų darbų kalėjimo, G. Strausui, kaip nepilnamečiui, šita bausmė sumažinta iki 1 met. s. d. kalėjimo.

Rengiasi Išplėsti Darbo Talką

Kaunas. — Šiemet numatoma Darbo talkų žymiai išplėsti. Įtraukti moteris ir moksleivius. Dabar rengiami Darbo talkos planai, apžvelgus numatomų darbų vietas, tiriamos talkininkų gyvenimo sąlygos.

Didžiausi Darbo talkos darbai numatomi prie Rumšikių. Čia bus statomas plentas, tai talkininkai atliks žemės darbus. Prie Rumšikių numatoma sukonzcentruoti apie 1 tūkst. talkininkų.

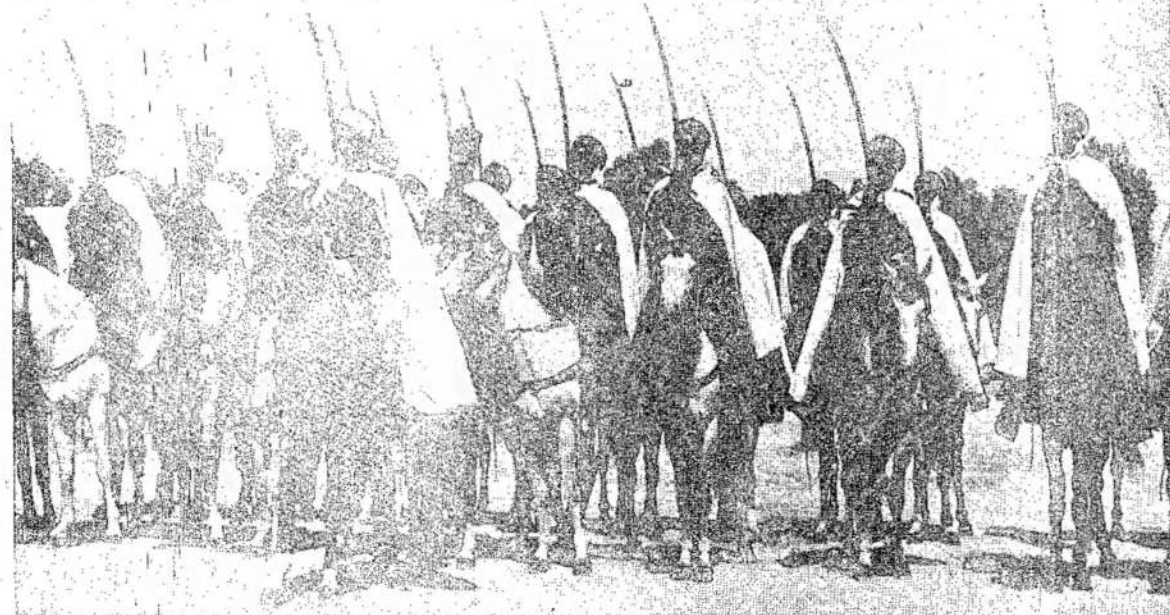
Moterims lengvesni žemės darbai organizuojami įvairiose vietose.

Be to, šviet. ministerija organizuoja ir gimnazistų darbo talkas. Gimnazistams busi užduoti Trakų geležinkelio darbai. Mat, šiemet iš Senųjų Trakų į Naujuosius Trakus norima pastatyti apie 4 km. geležinkelio. Tą darbą gimnazistai padarys.

LOPSELIO DRAUGIJA GLOBOJA 263 VAIKUS

Kaunas. — Kūdikų Gelbėjimo Draugijos išlaikomoje "Lopselio" prieglaudoje dabar globojami 263 vaikai, kurių 120 iki 1 metų amžiaus ir 143 iki 3 metų. Vaikų mirtingumas pernai dėl siautuosios gripo epidemijos buvo kiek padidėjęs, šiemet jis siekia 3%. Vilniaus "Lopselio" prieglaudoje yra 72 vaikai, beveik visi pamestiniai.

Draugija turi du skyrius — Žiezmarų ir Kašiadorių, kur

GENEROLAS DE GAL GIRIASI, kad Francijos kolonijos ataimeta nuo Petain valdžios ir nemano mūsų pertraukti. Bet iš Syrijo praneša, kad Francijos viršininkai Syrijoj paskelbė, jog pasiduoda Petain valdžios įsakymams ir nutraukia karą su Vokietija ir Italija. Paveikite matote Francijos Morokos kariuomenė, Moroka yra Francijos kolonija.

